

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 540/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., M., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžf/61/2011 a jeho rozsudkom zo 4. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. septembra 2012 doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžf/61/2011 a jeho rozsudkom zo 4. júla 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Napadnutým rozsudkom najvyšší súd potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 S/13878/2010-39 z 24. augusta 2011 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“), ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o preskúmanie rozhodnutia Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky B. (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) zo 16. apríla 2010 č. I/223/7524-45097/2010/992517-r. Sťažovateľ uvádza, že v súvislosti s vykonávaním daňovej kontroly *„správca dane vydal 13 platobných výmerov, ktorým vyrubil sťažovateľovi daň z pridanej hodnoty za jednotlivé zdaňovacie obdobia. Sťažovateľ podal proti týmto platobným výmerom 13 odvolaní, o ktorých Daňové riaditeľstvo SR, odvolací orgán rozhodlo tak, že tieto rozhodnutia správcu dane potvrdilo.*

Sťažovateľ podal proti všetkým 13 rozhodnutiam odvolacieho orgánu žaloby na ich preskúmanie na Krajský súd v Košiciach. Krajský súd v Košiciach všetkých 13 žalôb zamietol. Proti všetkým z uvedených rozhodnutí sa sťažovateľ odvolal, pričom v piatich prípadoch odvolaniami napadnutých rozhodnutí, Najvyšší súd SR rozhodnutia súdu prvého stupňa potvrdil.

Ústavný súd SR svojím nálezom sp. zn. II. ÚS 118/08 zo dňa 10. 12. 2009 rozhodol vo veci sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 SžoKS 43/2006 zo dňa 27. 9. 2006, ktorým tento potvrdil zamietavý rozsudok Krajského súdu v Košiciach o zamietnutí žaloby proti rozhodnutiu o námietkach sťažovateľa proti postupu zamestnancov správcu dane pri výkone daňovej kontroly. V citovanom náleze Ústavný súd SR považoval za zásah do práva sťažovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ak bola daňová kontrola uňho vykonávaná zamestnancami iného, než miestne príslušného správcu dane, bez toho, aby na to boli splnené zákonné podmienky ustanovené v zákone č. 511/1992 Zb.

Riadiac sa právnym názorom Ústavného súdu SR vysloveným v citovanom náleze, že postup pri vykonávaní daňovej kontroly u sťažovateľa bol zásahom do jeho základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, Najvyšší súd SR v ďalších 8 veciach rozhodol o odvolaní sťažovateľa tak, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach o zamietnutí žaloby proti rozhodnutiu žalovaného o potvrdení platobných výmerov o vyrubení dane z pridanej

hodnoty za jednotlivé zdaňovacie obdobia zmenil tak, že tieto rozhodnutia zrušil a vec vrátil Daňovému riaditeľstvu SR na ďalšie konanie. V súvislosti s daňovou kontrolou a v jej dôsledku vydanými platobnými výmery nastal právny stav, keď z 13 vydaných rozhodnutí bolo 8 v súdnom prieskume zrušených pre nezákonnosť daňovej kontroly, ktorá ich vydaniu predchádzala, a 5 z týchto rozhodnutí nebolo doposiaľ zrušených, keďže k vydaniu súdnych rozhodnutí v konaniach podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku došlo pred vydaním citovaného nálezu Ústavného súdu SR...

Prvostupňový súd a Najvyšší súd SR, ako súd odvolací, vychádzali zo skutočnosti, že právnym základom rozhodnutia o uložení pokuty sťažovateľovi bolo právoplatné rozhodnutie o určení rozdielu dane uvedenej v daňovom priznaní sťažovateľa zistenej správcom dane. Obidva súdy poukázali na to, že toto rozhodnutie nebolo zrušené, je právoplatné, a so zreteľom na túto skutočnosť nebrali do úvahy argumenty sťažovateľa, ktorý poukazoval na to, že platobný výmer o vyrubení dane z pridanej hodnoty je rozhodnutím, ktorému predchádzal postup, ktorým bolo zasiahnuté do základného práva sťažovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. “.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že všeobecné súdy majú preskúmať rozhodnutia správnych orgánov nielen z hľadiska zákonnosti, ale musia brať zreteľ aj na to, aby preskúmané konanie bolo vykonané na základe ústavy a v jej medziach. V ďalšej časti sťažovateľ poukazuje na obsah odôvodnenia nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 118/08 z 10. decembra 2009 a na rozhodnutie krajského súdu č. k. 6 S 19691/2010-81 z 13. januára 2011 „v druhovo identickej veci, týkajúcej sa uloženia pokuty z rozdielu dane určenej správcom dane za iné zdaňovacie obdobie..., v ktorom tento súd tak ako v ďalších rozsudkoch v druhovo identických veciach vedených na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 6 S 19691/2010 a pod sp. zn. 6 S 19687/2010 zrušil rozhodnutie žalovaného - Daňového riaditeľstva SR, ktorým toto potvrdilo rozhodnutia správcu dane o uložení pokút sťažovateľovi za rôzne zdaňovacie obdobia...“. Sťažovateľ tiež poukazuje „na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžf/39/2011 zo dňa 1. 12. 2011, v ktorom Najvyšší súd SR rozhodujúc o odvolaní sťažovateľa v druhovo identickej veci, o odvolaní sťažovateľa proti rozhodnutiu o uložení pokuty za iné zdaňovacie obdobie, vychádzajúc z toho istého skutkového a právneho základu, rozhodol tak, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach,

ktorý zamietol žalobu žalobcu, zmenil, a to tak že rozhodnutie žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie správcu dane o uložení pokuty, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.“

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd v napadnutom rozsudku rovnako ako súd prvého stupňa nezohľadnil základnú povinnosť štátnych orgánov vykladať zákony v súlade s ústavou a neposudzoval napadnuté rozhodnutie daňového riaditeľstva so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy. Takýmto postupom mal najvyšší súd sťažovateľovi odoprieť základné právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal na základe jeho sťažnosti takéto rozhodnutie:

„Právo sťažovateľa JUDr. Ing. K. M. domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva zakotvené v článku 46 ods. 1, v spojení s článkom 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, bolo rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžf/61/2011 dňa 4. 7. 2012 a postupom, ktorý mu predchádzal, porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2 Sžf/61/2011 dňa 4. 7. 2012 a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej a tiež prípad, keď v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Ak teda ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Zo sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy najmä v spôsobe výkladu a následnej aplikácii príslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) o správnom súdnictve, ktorý podľa jeho názoru nezohľadnil ústavný aspekt prípadu a zaoberal sa „*rýdzo formálnymi podmienkami zákonnosti napadnutého rozhodnutia*“.

Najvyšší súd po preskúmaní veci v rozsahu a medziach odvolania sťažovateľa dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. V napadnutom rozhodnutí osobitne poukázal na znenie § 250i OSP prvú vetu, podľa ktorej je pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia, a následne využijúc postup podľa § 250ja ods. 7 OSP poukázal už len na podobné rozhodnutie, z ktorého príslušnú časť jeho písomného odôvodnenia citoval. Po opísaní všetkých na prípad sa vzťahujúcich právnych noriem [§ 2 ods. 1, § 30 ods. 3, 6 a 7, § 35 ods. 1 písm. c) a § 35 ods. 19 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení účinnom do 31. decembra 2011 (ďalej len „zákon o správe daní“), ďalej § 155 ods. 1 písm. f) a ods. 12 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) a § 2 ods. 1 písm. b) a § 11 zákona č. 479/2009 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov] najvyšší súd skonštatoval,

že „krajský súd správne posúdil skutkový stav veci, ktorý tu bol v čase vydania prvostupňového a druhostupňového správneho rozhodnutia, na základe ktorého, s prihliadnutím na relevantné hmotnoprávne a procesnoprávne zákonné podmienky zakladajúce povinnosť správca dane na uloženie spornej pokuty (§ 35 ods. 1 písm. c/ zákona o správe daní), žalobu bez priznania náhrady trov konania zamietol“. Podľa názoru najvyššieho súdu postupovali správca dane, ako aj daňové riaditeľstvo „správne a v súlade so zákonom, keď vydali napadnuté rozhodnutia, nakoľko takýto postup im vyplýval z kogentnej administratívnej normy (§ 35 ods. 1 písm. c/ zákona o správe daní a poplatkov).

V tejto súvislosti krajský súd taktiež správne poukázal na zákonnú možnosť zrušenia uloženej pokuty (§ 35 ods. 19 zákona o správe daní a poplatkov) v prípade, ak by bolo rozhodnutie ukladajúce žalobcovi daňovú povinnosť určenú podľa pomôcok neskôr zrušené. Uvedený postup zostal zachovaný aktuálne účinnou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 155 ods. 12 daňového poriadku.

Najvyšší súd považuje tvrdenia žalobcu, že platobné výmery v 8 prípadoch určenia DPH za kontrolované zdaňovacie obdobia boli zrušené, za účelové bez podpory v obsahu spisového materiálu, nakoľko zrušené boli len rozhodnutia žalovaného druhostupňového správneho orgánu, ktorými boli platobné výmery potvrdené. Samotné platobné výmery zostali v platnosti.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu, postupu a rozhodnutia krajského súdu najvyšší súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými relevantnými námietkami žalobcu.

Skutočnosti, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli z veľkej časti totožné s námietkami, ktoré žalobca namietal už v prvostupňovom konaní, a s ktorými sa krajský súd náležite zaoberal...

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutých rozhodnutí správnych orgánov, dospel k záveru, že námietky žalobcu vznesené v odvolaní nie sú dôvodné, a preto podľa § 250ja ods. 3 druhá veta O. s. p. a § 219 ods. 1 O. s. p. napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.“

Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho, ktorý je potrebné hodnotiť v spojitosti s rozsudkom krajského súdu ako súdu prvostupňového, je podľa názoru ústavného súdu ústavne udržateľný.

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Právne hodnotenie sťažovateľovej veci realizované najvyšším súdom však nevykazuje znaky svojvoľného rozhodnutia ani rozhodnutia neodôvodneného či vychádzajúceho zo zjaveného omylu v skutkových, resp. právnych otázkach. Nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa (uvedenými v jeho odvolaní z 13. októbra 2011) zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Z podstatnej námietky sťažovateľa, podľa ktorej najvyšší súd postupoval formalisticky (zaoberal sa len formálnymi podmienkami zákonnosti) je v danom prípade zrejmé, že sťažovateľ nesúhlasí s aplikáciou § 250i prvej vety OSP, podľa ktorej je pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého správneho rozhodnutia. Ústavný súd však v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej procesnoprávnej úpravy, nemožno v zásade hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Všeobecné súdy totiž nemajú na výber, či budú postupovať podľa platných a účinných procesno-právnych noriem, ale sú povinné podľa týchto právnych noriem postupovať. V okolnostiach prípadu najvyšší súd nielenže rešpektoval platnú procesnú normu vychádzajúc pri preskúvaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia zo skutkového stavu, ktorý tu bol v čase rozhodnutia, ale pri svojom rozhodovaní prihliadal aj na reálnu existenciu možností reparácie prípadne dotknutých práv sťažovateľa, keď poukázal na znenie § 155 ods. 12 daňového poriadku, v zmysle ktorého orgány daňovej správy vydajú nové rozhodnutie o pokute, v prípade ak by bola suma rozdielu dane alebo suma nároku podľa osobitných predpisov upravená novým právoplatným rozhodnutím správcu dane.

S prihliadnutím na uvedené je ústavný súd toho názoru, že najvyšší súd rozhodol aplikujúc zákonnú právnu úpravu ústavne konformným spôsobom, a keďže podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov a nie je ani oprávnený nahrádzať výklad všeobecných súdov vlastným právnym výkladom (pokiaľ účinky napadnutého rozhodnutia sú ústavne akceptovateľné), neboli dané dôvody na zásah ústavného súdu, aký bol navrhovaný sťažovateľom.

Ani prípadná rozdielnosť judikatúry najvyššieho súdu v otázke ukladania pokút orgánmi daňovej správy podľa daňového poriadku, resp. pred jeho účinnosťou podľa zákona o správe daní (sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf/39/2011 z 1. decembra 2011 v inej jeho právnej veci) ešte neznamená, že najvyšší súd rozhodol arbitrárnym, a teda ústavne neakceptovateľným spôsobom. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [napr. z rozsudku Beian v. Rumunsko (č. 1)

zo 6. decembra 2007] vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalácia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach. Tento mechanizmus spočíva v inštitúte zverejňovania súdnych rozhodnutí zásadného významu najvyšším súdom a v inštitúte prijímania stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov plénom najvyššieho súdu alebo príslušným kolégiom najvyššieho súdu (podobne III. ÚS 348/2011).

Vo vzťahu k uvedenému ústavný súd poznamenáva, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (mutatis mutandis I. ÚS 17/01). Preto ak všeobecné súdy zaujímajú vo vzťahu k určitej otázke rôzne právne názory, nemožno v takomto postupe automaticky vidieť porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže zaujatie stanovísk k výkladu zákonov a iných než ústavných predpisov je vo výlučnej kompetencii najvyššieho súdu (III. ÚS 376/09). Judikatúra totiž nemôže byť bez vývoja a nie je vylúčené, aby (a to aj pri nezmenenej právnej úprave) bola nielen dopĺňovaná o nové interpretačné závery, ale aj menená za splnenia povinnosti najvyššieho súdu pristupovať k zmene judikatúry nielen opatrne a zdržanlivo (t. j. výlučne v nevyhnutných prípadoch opodstatňujúcich prekročenie princípu predvídateľnosti), ale tiež s dôkladným odôvodnením a presvedčivým vysvetlením takéhoto postupu (mutatis mutandis IV. ÚS 226/2012). Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia podľa názoru ústavného súdu logickým a ústavne akceptovateľným spôsobom poukazuje na aktuálnu procesnoprávnu úpravu, ktorá vytvára priestor aj pre taký postup najvyššieho súdu, aký zvolil pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľa.

Keďže sťažovateľovi nebolo postupom (a ani rozhodnutiami) vo veci konajúcich všeobecných súdov odňaté právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy súdom a ani samotný sťažovateľ nepredložil žiadne relevantné dôkazy preukazujúce opak, ústavný súd dospel k záveru, že nenachádza relevantnú súvislosť medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2012